

PORTRET

Casa de modă Chanel, moștenirea lăsată de inegalabila Coco Chanel, este un imperiu ce valorează astăzi multe miliarde de dolari. A trecut prin două războaie mondiale, prin crize și recesiuni și competiția cu replicile de duzină din fabricile asiatică. Într-un top al celor mai influente personalități ale secolului XX, la capitolul „haute-couture“, nu era menționat decât un nume - Coco Chanel. Arta ei se reduce la două concepte: simplitate în lux și inspirație masculină.

Născută în 1893, la Saumur, Gabrielle Bonheur Chanel a avut parte de o copilărie grea. După „eliberarea“ din orfelinat, Gabrielle a cochetat cu muzica, susținând recitaluri nocturne la cafeneaua „La Rotonde“, un local frecventat de artiștii din Montparnasse și de ofițeri. A părăsit cafeneaua după doar două relații amoroase, una cu un înalt ofițer și o alta cu un industriaș britanic, timp în care a reușit să strângă capital pentru a-și deschide primul său magazin. Era în 1910, iar Parisul o primea cu aplauze în „strada modei“, Rue Cambon, unde Coco a creat primele sale pălării.

În 1921, a fost lansat parfumul Chanel No. 5, al cărui nume provenea din vechea superstiție a „Domnișoarei“, care considera ca 5 este numărul ei norocos. Și așa a fost: Chanel No. 5, care a devenit primul parfum vândut la nivel mondial. Doi ani mai târziu, Chanel a lansat și cel mai vestit deuce-piece al secolului, cu o croială care a rămas aproape intactă până la sfârșitul anilor '80: sacou drept, fusta până deasupra genunchiului, puține cusături, totul din lână de cea mai bună calitate, completat cu un șirag de perle cât mai mari. Era anul 1924, când Coco Chanel acumula deja primul ei milion de dolari. În același an „the little black dress“ - mica rochie neagră -, prima a cărei versatilitate permitea să fie purtată la birou, la un prânz sau la serate, cu aceeași prestanță, deosebirea fiind dată doar de accesoriile. Colaborările cu Pablo Picasso și cu dramaturgul Jean Cocteau au fost adevărate rampe de lansare pentru creațiile Chanel. Anii '30 au marcat însă alte reușite ale ei, de la prezentarea noilor colecții de bijuterii, până la câștigarea luptei cu Elsa Schiaparelli, o creatoare din Italia. Atunci când Franța a fost ocupată de naziști, în 1939, familia Wertheimer a fugit în Statele Unite. Cu sprijinul permanent al lui Étienne Balsan, un iubit din industria textilelor, dar și cu bani de la ducele de Westminster sau, mai târziu, de la marele duce Dimitri al Rusiei, Coco Chanel a reușit să-și întretină afacerea chiar și în cele mai negre momente: războaie, foamete, prăbușirea pieței. Nu s-a căsătorit niciodată, considerând ca viața sa privată ar fi fost o povară pentru orice bărbat. Picasso spunea însă că este cea mai rațională femeie din lume. Timp de 30 de ani, Coco a locuit în hotelul Ritz din Paris, deși mai avea o casă pe Rue Cambon și o vilă pe Rivier. În timpul celui de-al doilea Război Mondial a fost acuzată de antisemitism și colaboraționism. Dovezile: locuia în Ritz-ul ocupat de naziști și aventura cu ofițerul german Hans Gunther von Dincklage. A fost chiar arestată, însă eliberată la intervenția premierului britanic Winston Churchill. S-a mutat apoi în Elveția. Coco și-a petrecut ultimii ani retrasă la Lausanne, unde a fost și îngropată, într-un mormânt străjuit de cinci lei. Era 10 ianuarie 1971. Cu ceva timp înainte de a muri, a fost întrebată de un reporter de ce nu s-a căsătorit, mai ales că ducele de Westminster și-a exprimat deseori în public dragostea pentru ea. Coco i-a răspuns în stilul propriu: „Sunt multe ducese pe lume, dar nu există decât o Coco Chanel“. Casa Chanel este condusă astăzi de Karl Lagerfeld, alt mare designer, aflat de mai bine de 30 de ani în topul creatorilor haute-couture.

Lucia Ivănescu